Elul Series 5784 - Hashem hu ha'Elokim- class #2 God's Name(s) in our Tanach & our High Holiday Prayers The two 'alternating' Names for God in Sefer Breishit

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction -

Last week, we explained the the logic and meaning behind the Torah's use of two very different Names for the same God in the Creation stories, and how they 'set the stage' for God choosing a Nation. This week, we will discuss how Sefer Breishit employs those two Names to develop its theme.

I. Review: Prophetic purpose of Sefer Breishit

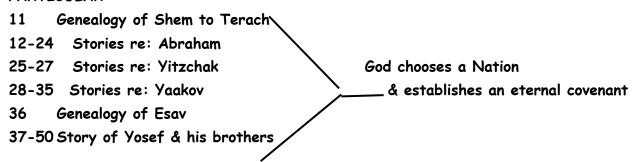
Basic outline to consider

Note the two sections of the book: Universal/Particular
First 11 chapters setting the stage for the primary story

UNIVERSAL

1 - Creation ----establishing one Creator of nature & man (in God's image)
2-3 Gan Eden
4 Kayin & Hevel God is consistently upset with man's behaviour
5-9 The Flood and reacts to man's deeds
10 Dispersion of 70 nations
11 Tower of Babel

PARTICULAR

God's Names in the middle chapters of Breishit 6-> 9 a mixture - & very complicated - review two reasons for flood [pre +post]

5 & 10 toladot – Elokim [note why genealogies relate to shem Elokim]

11 -> 16 Migdal Bavel & Avraham's journey - Hashem

17 - Elokim - Brit Milah for first time since Brit Keshet!

II. Support the division of the book between Universal/ Particular Discuss toladot lists in chapters 5 & 11 And importance of the parallel. Review theme of "shem" - the concept & the name of Noach's son

Review two reasons BEFORE the Flood (for destruction) & the two reasons AFTER the Flood (for never again)

Review the progression of theme of "shem Hashem"

Genesis Chapter 4 - Something goes 'wrong'

בו, וַיִּקרָא 26 And to Seth, to him also there was born a son; and he called his name Enosh; then began men to call upon the name of the LORD.

Genesis Chapter 9 - Noach & his son 'Shem' [?]

בון הי אלהי ברוף הי אלהי 26 And he said: Blessed be the LORD, the . ישׁם; וִיהִי כְּנַעַן, עֶבֶּד לָכוּוּ (God of Shem; and let Canaan be their servant.

Genesis Chapter 11 - Migdal Bavel - God is 'upset'

ַבּון-נָפוּץ, עַל-פִּנֵי כָּלֹ-הָאָרֵץ.

עיר, וּמְגְדֵּל 4 And they said: 'Come, let us build us a city, and a : וראשוֹ בַשָּׁמֵים, וְנַעֲשֶׁהּ-לְּנוּ, שֵׁם tower, with its top in heaven, and let us make us a **name;** lest we be scattered abroad upon the face of the whole earth.'

D. Avraham is chosen; then calls in God's Name / chapters 12,13,21

אל אבית-אַל א And he removed from thence unto the mountain on the 8 And he removed from thence unto the mountain on the יו וַיָּבֶן-שַׁם מִזָבָּח לַיהוַה, **וַיִּקרָא בּשָׁם ה'** ...

east of Beth-el, and pitched his tent, having Beth-el on the west...and he builded there an altar unto the LORD, and called upon the name of the LORD

פרק יייג -ג וַיֵּלֵדְ, לְמַסְּעָיו, מְנֵּגֶב, וְעַד-בֵּית-אֱל--עַד-ַהַפֶּקוֹם, אֲשֵׁר-הָיָה שָׁם אָהֶלֹה בַּתִּחְלָּה, בֵּין בֵּית-אֵל, וּבֵין הָעָי.

Chapter 13 -- 3. And he went on his journeys from the South even to Beth-el, unto the place where his tent had been at the beginning, between Beth-el and Ai;

ָד אֶל-מְקוֹם, הַמִּוְבֵּחַ, אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם, בָּרְאשׁנָה; וַיִּקרָא שָם אַבְרָם, בְּשֶׁם ה׳.

4 unto the place of the altar, which he had made there at the first; and Abram called there on the name of the LORD.

פרק כא: לג וַיִּטַע אָשֵׁל, בִּבְאֵר שַׁבַע; וַיִּקְרַא-שַם-בִּשָׁם ה׳, אֵל עוֹלַם. 21: 33 And Abraham planted a tamarisk-tree in Beersheba, and called there on the name of the LORD, the Everlasting God.

[See also Yitzchak - Breishit 26:23-25 & Yaakov's vow in 28:20-22]

III. Parallel – brit Keshet to Brit Milah (& reason) chapter 9 - RAINBOW COVENANT

8And God said to Noah and to his sons with him, saying:

9"And I, behold I am setting up My covenant with you and with your seed after you.

10 And with every living creature that is with you, among the fowl, among the cattle, and among all the beasts of the earth with you, of all those who came out of the ark, of all the living creatures of the earth.

11And I will establish My covenant with you, and never again will all flesh be cut off by the flood waters, and there will never again be a flood to destroy the earth."

12And God said: "This is the sign of the covenant, which I am placing between Me and between you, and between every living soul that is with you, for everlasting generations.

13My rainbow I have placed in the cloud, and it shall be for a sign of a covenant between Myself and the earth.

14And it shall come to pass, when I cause clouds to come upon the earth, that the rainbow will appear in the cloud.

15And I will remember My covenant, which is between Me and between you and between every living creature among all flesh, and the water will no longer become a flood to destroy all flesh.

16And the rainbow shall be in the cloud, and I will see it, to remember the everlasting covenant between God and between every living creature among all flesh, which is on the earth."

17And God said to Noah: "This is the sign of the covenant that I have set up, between Myself and between all flesh that is on the earth."

ַן אָמֶר אֱלֹהִים אֶל־נַּחַ וְאֶל־בָּנֶיו אִתָּוֹ לֵאמְר.

<mark>ט</mark>ואָנִ**ֿי הְנְנֵי מֵקֵים אֶת־בְּרִיתִּי אִתְּכֶם** וְאֵת־זַרְעַכֵם אַחֲרֵיכֵם:

ַּוְאֵּת כָּל־נֶפֶשׁ הָחַיָּהֹ אֲשֶׁר אִתְּכֶּם בָּעְוֹף בַּבְּהֵמֶה וּבְכָל־חַיַּת הָאֶרֶץ אִתְּכֶם מִכּּלֹ ְיֹצְאֵי הַתֵּבָּה לִכֹל חַיַּת הָאֶרֵץ:

יאֵוְהָקֶמֹתָי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶּם וְלְּאֹ־יִכְּרָת כָּל־בָּשֶׂר עֻוֹד מִמֵּי הַמַּבְּוּל וְלֹאֹ־יִהְיֶה עֲוֹד מַבְּוּל לִשָּׁחֵת הָאָרֵץ:

<u>יב</u>נְיּאמֶר אֱלֹהִים **זִאת אְוֹת־הַבְּרִית**ֹ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵּן **בִּינִי וּבִּינִיכֶּם** וּבֵּין כָּל־נֵפֶשׁ חַיָּה אֲשֵׁר אִתִּכֵם **לִדֹּרִת עוֹלֵם**:

<u>יג</u>אֶת־קַשְׁתִּׁי נָתַתִּי בֶּעָנֵן וְהֵיְתָהֹ לְאָוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאֶרֵץ:

<mark>יד</mark>וְהָיָּה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאֶרֶץ וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעַנָן:

טוּוְזֶכַרְתֵּי **אֶת־בְּרִיתִּי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵילֶם** וּבֵּין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשֶׂר וְלֹא־יִהְיֶּה עְוֹד הַמַּיִם ׁ לְמַבּׁוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשֶׂר:

טזוְהֵיְתָּה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנֵן וּרְאִיתִּיהָ לִזְכֹּר**ׁ בְּרִית עוֹלָם** בֵּיִן אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶנֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאֶרֶץ:

<u>יז</u>וַיּאמֶר אֱלֹהָים אֶל־נָחַ זְאֹת אְוֹת־הַבְּרִית*ׁ* אֲשֶׁר הָקִמֹתִי בֵּינִּי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאֶרֶץ:

Next time ELOKIM speaks is chapter 17 – Brit Milah [all stories inbetween are b'shem YKVK]

Note the numerous and obvious textual parallels in chapter 17

IV. BREISHIT chap 17 - the next time ELOKIM speaks to man!

1 And Abram was ninety-nine years old, and God appeared to Abram, and He said to him, "I am the Almighty God; walk before Me and be perfect.

2And I will place My covenant between Me and between you, and I will multiply you very greatly."

<u>3</u>And Abram fell upon his face, and God spoke with him, saying,

<u>4</u>"As for Me, behold My covenant is with you, and you shall become the father of a multitude of nations.

5And your name shall no longer be called Abram, but your name shall be Abraham, for I have made you the father of a multitude of nations.

<u>6</u>And I will make you exceedingly fruitful, and I will make you into nations, and kings will emerge from you.

<u>Z</u>And I will establish My covenant between Me and between you and between your seed after you throughout their generations as an everlasting covenant, to be to you for a God and to your seed after you.

8And I will give you and your seed after you the land of your sojournings, the entire land of Canaan for an everlasting possession, and I will be to them for a God."

<u>9</u>And God said to Abraham, "And you shall keep My covenant, you and your seed after you throughout their generations.

10 This is My covenant, which you shall observe between Me and between you and between your seed after you, that every male among you be circumcised.

11 And you shall circumcise the flesh of your foreskin, and it shall be as the sign of a covenant between Me and between you.

אַ וִיְהָי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשַּע שָׁנֵים וַיֵּרָא יְהֹנָה אֶל־אַבְרָם וְיִאֹמֶר אֵלָיוֹ **אֲנִי־אֵל** שַׁדַּׁי הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי וֶהְיֵה תָמֵים:

ָבַ וְאֶתְנָה **בְּרִיתִּי בֵּינִי וּבֵינֶך**ּ וְאַרְבֶּה אְוֹתְךָּ בִּמָאָד מָאָד:

<u>ג</u> וִיּפָּל אַבְרָם עַל־פָּנְיו וַיְדַבֵּר **אִתְּוֹ אֱלֹהָים** לֵאמִר

<u>ד</u>אֲנִּי הָנֵּה בְּרִיתָּי אִתָּךְ וְ**הָיִּיתַ לְאַב הַמְּוֹן** גּוֹיֵם:

ָה וְלְאֹ־יִקּבֶּעִא עֲוֹד אֶת־שִׁמְךָּ אַבְרֶם וְהָיֻה שִׁמְךָּ אַבְרָהֶם כֵּי **אַב־הַמִּוֹן** גּוֹיִם נְתַתְּיךָ:

וְהִפְּרֵתֵי אְתְךּ בִּמְאַד מְאֹד וּנְתַתַּיךּ לְגוֹיֵם וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ:

<u>ז וְהָקְמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִּי בֵּינֵי וּבֵינֶּךְ וּבֵּין</u> זַרְעֲךְ אָחֲבֶיךְ לְדְׂרֹתָם <mark>לִבְרֵית עוֹלֵם:</mark> לָהֵיוֹת לָךְּ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעַךָּ אָחֲבֶיךִּ:

חַ וְגַתּתֵּי לְּףُ וּלְזַרְעֲךָּ אֲחָכֵּיךְ אֵת | אֶכֶץ מְגֵלֶיךְ אֲת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן לַאְחֻזַּת עוֹלֶם וָהָיֵיתִי לָהָם לֵאלֹהִים:

<u>ט</u>וַיּאמֶר אֱלֹהִיםׂ אֶל־אַבְרָהָּם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִּי תִשְׁמֵׂר אַתָּה וְזַרְעֲךָּ אַחֲרֶיךָּ לְדְרֹתֵם:

יַזאת בְּרִיתִּׁי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרֹּוּ בֵּינִי[ׁ] וּבִּינֵיכֶּם וּבֵין זַרְעַךָּ אַחֶרֶיךָ הִמִּוֹל לָכֶם כָּל־זָכֵר:

<u>יא</u>וּנְמַלְתֶּׁם אֵת בְּשִׂר עְרְלַתְּכֶם וְהָיָה**ֹ לְאִוֹת** בְּרִית בֵּינִי וּבֵינִיכֶם:

In contrast to Brit Bein ha'Btarim – chapter 15

Conversation #1:

אַ אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הָיָה דְבַר-יְהוָה אֶל-אַבְרָם, בַּמַּחֲזֶה, לֵאמֹר: אַל-תִּירָא אַבְרָם, אַנֹכִי מַגֵּן לַדְ--שְׁכַרְדָּ, הַרְבֵּה מִאֹד.

בּ וַיּאמֶר אַבְרָם, אֲדֹנָי יְהוָה מַה-תִּתֶּן-לִי, וְאָנֹכִי, הוֹלֵךְ עֲרִירִי; וּבֶּן-מֶשֶׁק בֵּיתִי,
הוּא דַּפֶּשֶׁק אֱלִיעֶזֶר. גַּ וַיּאמֶר אַבְרָם--הֵן לִי, לֹא נָתַתָּה זָרַע; וְהִנֵּה בֶּן-בֵּיתִי,
יוֹרֵשׁ אֹתִי. דֹ וְהִנֵּה דְבַר-יְהוָה אֵלֶיו לֵאמֹר, לֹא יִירָשְׁךְּ זֶה: כִּי-אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
מִמֵּעֶיךְ, הוּא יִירָשֶׁךְ. הֹ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה, וַיּאמֶר הַבֶּט-נָא הַשְּׁמִיְמָה וּסְפֹּר
הַכּוֹלָבִים--אִם-תּוּכַל, לִסְפֹּר אֹתָם; וַיּאמֶר לוֹ, כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךְ.
וֹ וְהָאֱמָן,
בַּיֹהוָה; וַיַּחִשְׁבֵּהָ לּוֹ, צִדְקָה.

Conversation #2:

ז וַיּאֹמֶר, אֵלָיו: אֲנִי יְהוָה, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךּ מֵאוּר כַּשְׂדִּים--לָתֶת לְךּ אֶת-הָאָרֶץ הַזּאֹת, **לְרִשְׁתָּהּ**. ח וַיּאמֵר: אֲדֹנִי יְהוָה, **בַּמְּהַ אֵדַע** כִּי אִירָשֶׁנָּה.

טַ וַיּאמֶר אֵלָיו, קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת, וְעֵז מְשֵׁלֶּשֶׁת, וְאַיִּל מְשֵׁלָּשׁ, וְתֹר,
וְגוֹזָל. יַ וַיִּקַח-לוֹ אֶת-כָּל-אֵלֶּה, וַיְבַתֵּר אֹתֶם בַּתָּנֶד, וַיִּתֵּן אִישׁ-בִּתְרוֹ, לִקְרַאת
רֵאת-הַצִּפֹּר, לֹא בָתָר. יֹא וַיֵּרֶד הָעַיִט, עַל-הַפְּגָרִים; וַיַּשֵּׁב אֹתָם,
אַבְרָם. יֹב וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ לָבוֹא, וְתַרְדֵּמָה נַפְּלָה עַל-אַבְרָם; וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה
גְדֹלָה, נֹפֶלֶת עָלָיו.

יג וַיּאֹמֶר לְאַבְּרָם, יָדֹעַ תַּגַּדַע כִּי-גֵר יִהְיֶה זַרְעַךְ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וַעְבָּדוּם, וְעִנּוּ אתָם--אַרְבַּע מֵאוֹת, שָׁנָה. יֹד וְגַם אֶת-הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ, דְּן אָנֹכִי; וְאַחֲרֵי-כֵן יֵצְאוּ, בִּרְכֵשׁ גָּדוֹל. טוּ וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל-אֲבֹתֶיךּ, בְּשָׁלוֹם: תִּקָבַר, בְּשִׁיבָה טוֹבָה. טֹז וְדוֹר רְבִיעִי, יָשׁוּבוּ הֵנָּה: כִּי לֹא-שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי, עַד-הֵנָּה.

יז וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה, וַעֲלָטָה הָיָה ; וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן, וְלַפִּיד אֵשׁ, אֲשֶׁר עָבַר, בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה.

יח בַּיּוֹם הַהוּא, **כָּרַת יְהוָה אֶת-אַבְרָם--בְּרִית** לֵאמר: לְזַרְעֲךּ, נָתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ הַזּאת, מִנְּהַר מִצְרֵים, עַד-הַנָּהָר הַנָּדל נְהַר-פְּרָת. יט אֶת-הַקֵּינִי, וְאֶת-הַקְּנִזִּי, וְאֵת, הַקַּדְמנִי. כֹּ וְאֶת-הַחִּתִּי וְאֶת-הַפְּרִזִּי, וְאֶת-הָרְפָּאִים. כֹא וְאֶת-הָאֱמֹרִי, וְאֶת-הַכְּנַעֲנִי, וְאֶת-הַגִּרְנָשִׁי, וְאֶת-הַיְבוּסִי.

V. Regarding :אַנִּי הָנֵּה בָרִיתִי אָתָּךְ וְהָיִּי**תָ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיֵם**

Compare this opening statement with 12:2

What is Avraham anticipating for the next line?

Father 'of' or Father 'for' - many nations?

See Breishit 4:20-21

ָהָיָה-**אַבי ישב אהַל וּמִקנַה**.

ב וַתֵּלֵד עָדָה, אֶת-יָבָל: הוּא 20 And Adah bore Jabal; he was the father of such as dwell in tents and have cattle.

-- וְשֵׁם אָחִיו, יוּבָל: הוּא הָיָה And his brother's name was Jubal; he was the father of all such as handle the harp and pipe.

Breishit 45:8 – Yosef to his brothers:

אתים שלַחְתֶּם אתי 8 So now it was not you that sent me ומשל, בּכָל-אֵרֶץ מִצְרָיִם. Egypt.

hither, but God; and He hath made me a father to Pharaoh, and lord of all his house, and ruler over all the land of לאָב לְפַרְעה, וּלְאָדוֹן לְכַל-בֵּיתוֹ,

Shoftim 17:10 In pesel micha story

- וְאָנֹכִי אֶתֶן me, and be unto me a father and a nriest and I וּהְיֵה-לי לְאָב וּלְכהֵן, וְאָנֹכִי אֶתֶן

עמָדי, אַמֶר לוֹ מִיכָה שָׁבָה עמָדי, **10** And Micah said unto him: 'Dwell with **priest**, and I will give thee ten pieces of silver לך עשׂרת כֵּסף לַיָּמִים, וְעֵרְדְּ בְּגָדִים by the year, and a suit of apparel, and thy יוֹלֶד, הַלֵּוִי, victuals. So the Levite went in.

Radak - classic approach

והיית לאב המון גוים ,כי לא תהיה אב לגוי אחד לבד, אלא להמון גוים שהרי יצאו ממנו יצחק וישמעאל ובני קטורה וכל אחד מהם יהיה לגוי גדול.

Ibn Ezra

ה (**אברהם** –עם תוספת הרי״ש:אביר **המון גוים** ולא בא השם לחסר אות משמו, כי אם להוסיף.

VI. Ha'emek Davar on 17:4 (the Netziv)

והיית לאב המון גוים- שעד כה שקרא אברהם בשם הי,

וגייר כמה אנשים- לא הי׳ אלא אותם אנשים שנתגיירו לגמרי, ונכנסו בכלל עובדי ה' בתורתו שלמדם אברהם. (וכמבואר בגמ' סנהדרין - דצ"ט ע"ב ובעבודת כוכבים ד"ט

דמשמעות "ואת הנפש אשר עשו בחרן". הוא שלמדם תורה.)

ודבר זה א"א בכל העולם, - ומראש מקדם, לא הי' הכונה אלא להציב גבולות עמים למספר בנ"י.

אבל לא שיהיו כולם בכלל עדת ישראל . אבל זה היי הרצון והתכלית שיהיו כל אוה"ע יודעים את הי.

והאלילים כליל יחליף - ולדבר זה הזהיר הקב"ה את אברהם שיהי רצונו להשקיע דעתו להיות לאב המון גוים:

להכירם את ה'. ובזה יהי' נקרא אב המון גוים -כאב המעמיד את בנו על דעת ישרה - ובזה נתבאר דבר ה' הקודם

And you shall be the father of many... Nations:

For until this point, Abraham had called out the name of God and converted some people, but this was only those people who converted entirely and entered under the category of servants of God in God's Torah that Abraham had taught them. And this is as it is taught in the Gemara Iractate Sanhedrin (99b) and in Avodat Kochavim (page 9) that the meaning of "the souls that they made in Charan" is that he taught them Torah and this is impossible for the whole world.

And from the beginning, the only purpose was to "establish the borders of the nations according to the number of the children of Israel." (Devarim 32:8). But it was the desire and the goal that all of the nations should know God. "And the idols would entirely disappear" (Isaiah 2:18) And it was for this thing that God warned Abraham that his desire should be to the depths of his understanding to be a father of many nations, to make them know God. And In this he was called a father of many nations, like a father who establishes his son with correct ideas and by this the previous statement of God is clarified.

VII. Ramban on 17:6 - who are the "goyim" - us or them?

ו (בונתתיך לגוים –לשון רבינו שלמה: ישראל ואדום, שהרי ישמעאל כבר היה לו ולא היה מבשרו עליו. ואיננו נכון בעיני - שיבשרנו בעת ברית המילה על עשו,

והוא אינו מקיים המילה וגם לא נצטוה עליה,

כמו שדרשו^{יג} בסנהדרין)<u>בבלי סנהדרין נ״ט</u> (כי ביצחק – ולא כל יצחק אבל ישראל לבדם יקראו גוים ועמים, וכן: אף חובב עמים)<u>דברים ל״ג:ג׳</u> ,(עמים הר יקראו <u>)דברים</u> ל״ג:י״ט ,(אחריך בנימין בעממיך)<u>שופטים ה׳:י״ד</u>(

), גם אחר הולדת השבטים כולם אמר: גוי וקהל גוים יהיה ממך <u>בראשית ל״ה:י״א.</u> ונתתיך לקהל עמים <u>בראשית מ״ח:ד׳</u>.

Note repetition in Breishit 35:9-13 - when bechira is complete:

- . ט וַיַּרָא **אֱלהים אֶל-יַעֲקב** עוד, בְּבאוֹ מפַּדַן אֲרָם; וַיְבָרֶדּ, אתוֹ
- י וַיּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים, שִּׁמְדּ יַעֲקב: **לֹא־יִקְּרֵא שִׁמְדּ עוֹד יַעֲקב**, כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶדּ, וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ, יִשְׁרָאֵל
  - יא וַיּאמֶר לוֹ אֱלהִים **אֲנִי אֵל שַׁדַּי, פְּרֵה וּרְבֵּה--גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם,** יִהְיֶה מִמֶּדָ; וּמְלָכִים, מֵחֲלָצֶידְּ יֵצֵאוּ
- יבּ וְאֶת-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק--לְדְּ אֶתְּנֶנָּה; וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲרֶידָּ, אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ
  - .‹ג וַיַּעַל מֵעָלָיוּ, אֱלֹהִים, בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר-דָבֶּר אִתּוֹ.

VIII. Quick exact phrase search – 6 times in Chumash

בראשית י״ז:ז׳ נַהָקְמֹתִי אֶת בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְּ וּבֵין זַרְעֲדְּ אַחָבֶיךְּ לְדֹרֹתָם לְבְרִית. עוֹלָם **לִהְיוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים** וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶידְ.

2.ויקרא י"א:מ"ה.

ָּכִּי אֲנִי י״י הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְ**הְיֹת לְכֶם לֵאלֹהִים** וְהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אָנִי.

ויקרא כ"ב:ל"ג.

ָהַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְ**הִיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים** אֲנִי י״י.

אויקרא כ"ה:ל"ח.

ָאַנִי י״י אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת **לָכֶם** אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן **לֹהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים**.

מ"א:מ"א

ּאָנִי י״י אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם **לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים** אֲנִי י״י אֱלֹהֵיכֶם.

6.ברים כ"ו:י"ז

אָת י״י הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם **לִהְיוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים** וְלָלֶכֶת בִּדְרָכִיו וְלִשְׁמֹר חֻקֵּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפַּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ.

- SIMILAR PHRASE

- שמות ו׳:ז׳ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם **וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים** וִידַעְהֶּם כִּי אֲנִי י״י אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא. אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם.
  - בויקרא כ״ו:י״ב וְהָתָהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם **וְהָיִיתִי לְכֶם לֵאלֹהִים** וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם.
    - זי:כ״ג כִּי אָם אֶת הַדָּבָר הַזֵּה צְוִיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שָׁמְעוּ בְקוֹלִי.

ָרָכֶם לָאַלָּהִים וְאַתָּם תִּהִיוּ לִי לְעָם וַהָלַרְתָּם בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוָּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לְכֶם.

Review Shmot 6:6-8 - and purpose of the Exodus

ַוַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֶל-מֹשֶׁה; וַיּאמֶר אֵלָיו, אֲנִי יְהוָה .**ג**ֹ וָאֵרָא, אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק וְאֶל-יַעֲקֹב--**בְּאֵל שַׁדְּי**; וּשְׁמִי יִהוָה, לא נוֹדַעָתִּי לָהֵם

דֿ וְגֵם הַקּמֹתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּם, לָתֵת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן--אֵת אֶרֶץ מְגָרֵיהֶם, אֲשֶׁר-גָּרוּ בָהּ אֶת-נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִצְרַיִם, מַעֲבִדִּים אֹתָם; וָאֶזְכֹּר, אֶת-בְּרִיתִי

לָ לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי-יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יְהֹוָה, וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם, וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעְבֹדָתָם ; וְגָאַלְתִּי. אֶתְכֶם בִּּוְרוֹעַ נְטוּיָה, וּבִשְׁפָטִים גִּדֹלִים

ז וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם, וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלהִים; וִידַעְתֶּם, כִּי ...

ְאַנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם, מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרַיִם 🐧 וְהַבֵאתִי אֶתְכֶם, אֶל-הָאָרֶץ...

Note now the phrase in the tochacha at conclusion of Sefer Vayikra:

ויקרא כ"ו - המשך של פרשת בהר

. ג אָם-בְּחֻקּתַי, תֵּלֶכוּ; וָאֵת-מִצְוֹתֵי תִּשְׁמִרוּ, וַעֲשִׁיתֵם אֹתָם

ד וְנַתַתִּי גִשָּמֵיכֶם, בִּעתָּם ; וְנַתְנַה הָאָרֵץ יִבוּלָה...

ּי וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֵץ, וּשִׁכַבְתֵּם וְאֵין מַחַרִיד..

ָט וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם--וְה**ִפְרֵיתִי אֶתְכֶם, וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם**;

ַוַהַקימתי אֶת-בִּריתי, אִתּכֶם.

י וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן, נוֹשָׁן; וְיָשָׁן, מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ .יא וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי, בְּתוֹכְכֶם; וְלֹא-תִגְעַל נַפְשִׁי, אֶתְכֶם ..בּ וְהִתְהַלֵּכְתִּי, בְּתוֹכְכֶם, וָהַיִּיתִי לַכֵּם, לָאלֹהִים; וָאַתֵּם, תַּהִיוּ-לִי לִעָם .

Compare to Covenant at Mount Sinai- /Shmot 19:5-6

5 Now therefore,

if you will hearken unto My voice,

and keep My covenant, [then] you shall be Mine own treasure from among all peoples;

for [because/even though] all the earth is Mine; 6 and you shall be for Me a kingdom of priests, and a holy nation. These are the words which you shall speak

ה וְעַתָּה, אִם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּלִי, וּשְׁמַרְתָּם, אֶת-בְּרִיתִי-וְּהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכְּל-הָעַמִּים, כִּילִי כְּל-הָאָרֶץ. וֹ וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי
מַמְלֶבֶת כֹּהֲנִים, וְגוֹי קְדוֹשׁ:
מַמְלֶבֶת כֹּהֲנִים, וְגוֹי קְדוֹשׁ:
אֵלֶה, הַדְבְרִים, אֲשֶׁר תְּדַבֵּר....